

ÄR DU DU?

Identitetsintrång samt digitala brevlådor

2024-04-04

Eva Blommegård

**Kunskap är nyckeln till
att skydda sig mot bedragare**

Syfte med dagens presentation

- **Tips om vad du kan göra för att minimera risk att drabbas**
- **Vad du kan göra om du har drabbats?
Finns hjälp?**
- **Information om digitala brevlådor i Sverige**

Statistik e-tjänster 2022-2023

- **93% använder e-legitimation.**
- **7 av 10 använder digital brevlåda.**

Vad är ett bedrägeri?

Bedrägeri

- En gärningsperson lurar någon
  - att göra något eller
  - låta bli att göra något
- Den som blir lurad skadas ekonomiskt
- Gärningspersonen tjänar ekonomiskt på det

Identietsbedrägeri

Kallas också identitetsintrång eller id-kapning.

Dina personuppgifter används t.ex. för att:

- ta lån
- få krediter
- köpa varor
- någon utger sig för att vara du på nätet och kontaktar dina vänner och ber om pengar

Varningstecken och förebygg

Förebygg ID-kapning

Ha en brevlåda med lås

Skaffa en brevlåda som går att låsa och om du är bortrest, och be gärna någon du litar på att tömma brevlådan medan du är borta.

Håll koll på dina konton

Kontrollera ditt kontoutdrag regelbundet. Kontakta din bank om du ser transaktioner du inte känner igen.

Var sparsam med att dela dina uppgifter

Lämna inte ut ditt personnummer, kort eller kontonummer i onödan.

Ett initiativ av Sveriges banker mot bedrägerier.

- Du kan alltid lägga på luren
- Välj att inte svara på alla sms.
- Kontakta din bank eller en närstående och berätta.

Varningar från Säkerhetskollen

[Aktuella varningar](#)

Från Cloud-medlemskap <news@cournaturn.uk.net>

Till Mig

Ämne **Svar krävs! Du riskerar att din data raderas.**

4.99 GB använd 5 GB

Orderdetaljer :

Ref-ID: 235906-086SE	Produkt: Cloud + 50GB
Förfallodatum: Idag	Status: Pågår

[Uppgradera här](#)

Du riskerar att din data raderas. Uppgradering är en enkel och kostnadseffektiv lösning som ger dig tillgång till ytterligare funktioner. Dessutom får du 50 GB när du uppgraderar.

[Uppgradera här](#)

Varningstecken vid bedrägeri

Det är bråttom

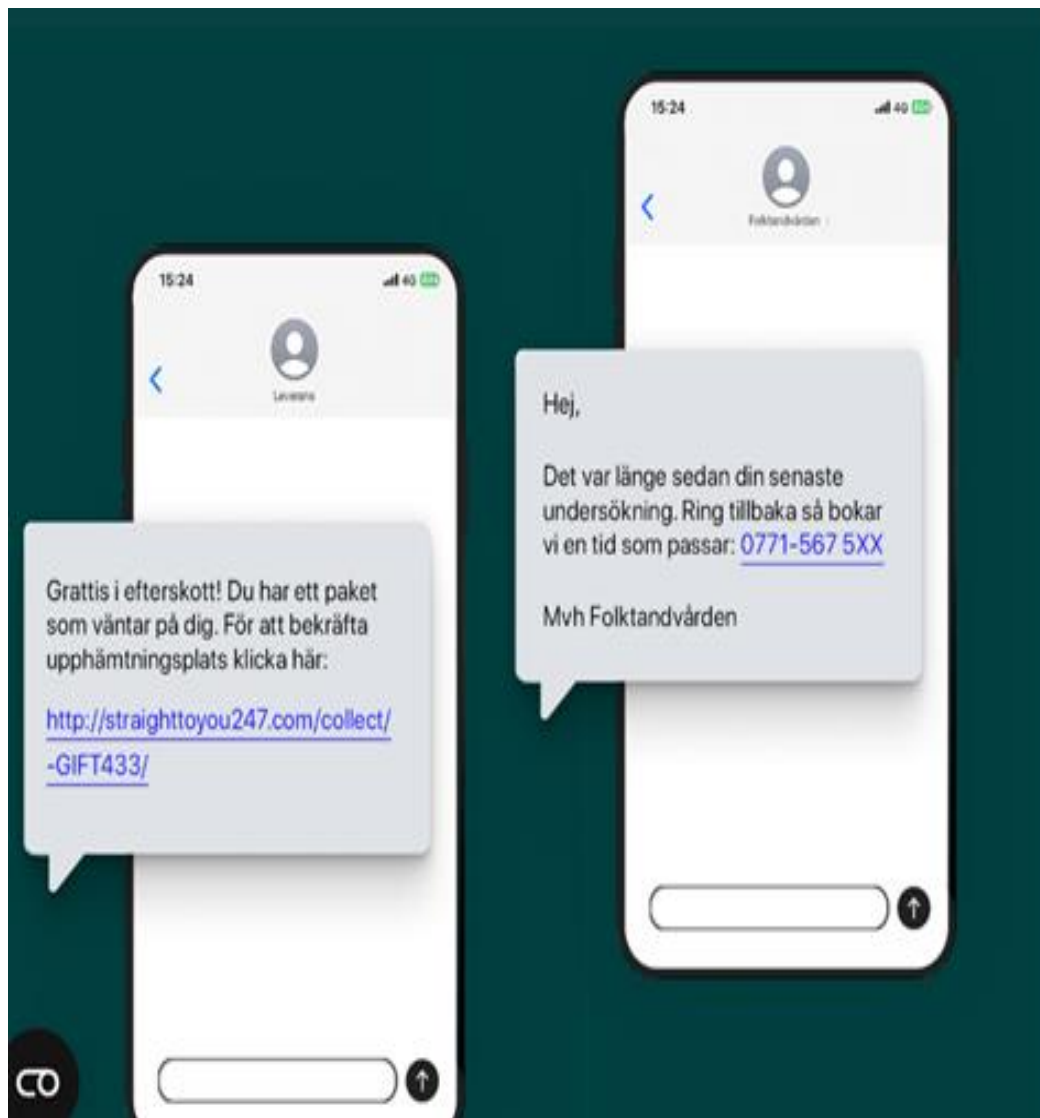
Bedragaren bygger upp en känsla av att det är bråttom – du måste agera snabbt.

Oväntad kontakt

Utger sig för att vara någon du känner eller bekant som du inte haft kontakt med på länge.

De ber dig använda din e-legitimation

Om någon uppmanar dig att använda och signera med din säkerhetsdosa eller e-legitimation (som Mobilt BankID), klicka på länkar, ladda ner program eller skicka pengar – avsluta konversationen.

Se upp för falska SMS

- **Ring inte upp** – Bedragare kan försöka stressa fram ett beslut genom att göra dig orolig.
- **Klicka inte på länken** – Bedragare kan luras genom att till exempel göra dig positivt överraskad.
- **Var uppmärksam** – Bedragare kan manipulera avsändare och hemsidor att se trovärdiga ut.
- **Tänk efter** – Bedragare kan utnyttja aktuella händelser för att luras.

Bedragarna kan påstå att:

- De ska **stoppa ett pågående bedrägeri** på ditt konto eller kort
- De kan hjälpa till med **skatteåterbäringen**
- Du har ett **paket eller brev på väg** vars leverans du kan följa via en länk i ett sms
- De kan **ge tillbaka pengar** som du blivit lurad på
- Du har **vunnit pengar**
- En **närstående** har råkat illa ut och **behöver din hjälp**
- Din **dator har fått virus** eller andra problem som de säger sig kunna hjälpa dig med genom exempelvis fjärrstyrning
- Du ska ladda ner en **programvara för att förhindra en pågående virusattack**
- Du ska swisha för att **stoppa en pågående transaktion**

Internetkunskap. Bra guider!

- Jag får ingen post längre
- Någon har ändrat min folkbokföringsadress
- Någon har beställt varor eller tecknat abonnemang i mitt namn
- Jag har fått ett inkassokrav på något som jag inte har beställt
- Jag har fått en faktura på något jag inte har beställt
- Jag har fått avslag på lån eller krediter som jag inte har ansökt om
- Någon har tagit en kreditupplysning på mig som jag inte har bett om
- Någon har kapat mitt konto på sociala medier
- Någon låtsas vara jag på sociala medier

Internetkunskap. Se länk sista sidan

Få hjälp direkt

Misstänker du att du har blivit utsatt för bedragare på nätet? Här hittar du vägledning och konkreta tips på vad du kan göra.

Telefonbedrägeri

Jag har blivit uppringd av en bedragare

Nätshopping

Jag har blivit lurad när jag e-handlade

Bluffmejl eller bluff-sms

Jag har fått ett misstänkt mejl eller sms

Virus och skadlig kod

Min dator eller mobil beter sig märkligt

Personliga uppgifter

Så som lösenord och koder

Romansbedrägeri

Jag misstänker att jag blir lurad

ID-kapning

Någon låtsas vara jag

Övrigt

Sociala medier, stöld, investeringar

7726

Hjälp till att tipsa andra innan de blir lurade!

Vidarebefordra ditt SMS till telefonnummer 7726.

Siffrorna motsvarar ordet **SPAM** på knappsatsen på telefonen.

Operatörsberoende nummer.

Globalt för att rapportera bluffsms.

Möjliggör att fler fall kan upptäckas och att operatörerna kan agera samtidigt

7726

Bank-ID

Bank-ID

Ditt Bank-ID är en värdehandling.

Ge aldrig någon annan tillgång till ditt Bank-ID.

Använd bara ditt Bank-ID när du själv tar initiativ till det.
Inte på uppmaning från någon annan.

Använd Bank-ID säkert

- Använd aldrig ditt BankID på uppmaning av någon annan person som har ringt upp dig eller tagit kontakt på annat sätt, t.ex. via SMS eller sociala medier.
- Läs alltid texten som visas i BankID-appen och kontrollera var du loggar in eller vad du skriver under. Är du osäker, välj avbryt.
- Aktivera notiser från BankID för att få kontroll på om ett BankID aktiveras för ditt personnummer. Det gör du under inställningar i din telefon.

Använd Bank-ID säkert, forts

- Läs din BankID-historik i BankID-appen. Där kan du se hur och mot vilka företag och tjänster du använt ditt BankID.
- Vi rekommenderar att du delar platsinformation i BankID-appen. Syftet är att öka din säkerhet och motverka bedrägerier. Platsinformationen är endast aktiv när BankID-appen används.
- Om du är orolig för att använda ditt BankID på allmän plats och att någon tittar över axeln och ser din BankID säkerhetskod rekommenderar vi att du aktiverar FaceID eller fingeravtrycksläsare i BankID-appens inställningar.

Sociala medier

Någon har kapat ditt konto på sociala medier

Byt lösenord direkt. Byt även lösenord på alla tjänster där du använder samma.

Gå till inställningssidorna och välj att logga ut.

OBS! Logga ut från alla dina enheter (telefon, platta, dator).

Aktivera tvåfaktoraутenticering om det erbjuds.

Någon har kapat ditt konto på sociala medier, forts

Kontrollera att inga inställningar har ändrats.

Säkerställ framförallt att e-postadressen som används för lösenordsåterställning fortfarande är den rätta.

Undersök ifall angriparen har publicerat inlägg eller skickat meddelanden till dina kontakter. Varna i så fall dina kontakter om att ditt konto har blivit kapat.

Någon har kapat ditt konto på sociala medier, forts

Polisanmäl intrånget genom att ringa 114 14 eller besöka din polisstation

Ta hjälp av sociala medie-tjänstens kundsupport för att återfå ditt konto.

Varna dina vänner och kontakter på tjänsten ifråga att ditt konto har kapats.

Drabbad? Vad gör jag?

Drabbad? Vad ska jag göra?

Viktigt att säkra skriftlig bevisning.

Spara kopior på alla dina brev, meddelanden och eventuell annan konversation med motparten.

För minnesanteckningar eller dagbok över händelseförloppet.

Drabbad? Vad ska jag göra?

- Ring din bank och kontrollera dina konton om du misstänker att du utsatts för ett identitetsbedrägeri.
- Bestrid fakturor för varor och tjänster du inte har köpt.
- Om någon tagit kreditupplysningar i ditt namn kan du spärra ditt personnummer hos kreditupplysningsföretaget.
- Kontrollera med Skatteverket att inga ändringar gjorts på din folkbokföringsadress.
- Kontrollera med Svensk adressändring att ingen eftersändning av post har gjorts.
- Spärra ditt id-kort eller körkort om du blivit av med det. Vänd dig till det företag eller den myndighet som utfärdat kortet.

Så skyddar du dej mot ID-bedrägeri

1) Ha koll på bankkortet digitalt

Du kan enkelt stänga ditt bankkort för internethandel för att undvika att någon annan beställer saker på din bekostnad. Om du själv ska handla online går du bara in på din internet- eller telefonbank och öppnar kortet med ett enda klick. Därefter kan du enkelt stänga kortet igen på samma sätt.

2) Var uppmärksam

Om du får ett brev om att någon gjort en kreditupplysning på dig och du inte vet varför så är det läge att göra efterforskningar. Kontakta företaget som gjort kreditupplysningen direkt och kontrollera när, hur och varför den gjorts.

3) Spärra din adress för adressändring

Om en bedragare får tag på din identitet är det ingen konst för hen att göra en adressändring i ditt namn. Detta kan du enkelt förebygga genom att använda [Skatteverkets tjänst för att spärra obehöriga adressändringar](#), vilket innebär att du bara kan byta adress genom e-legitimation. Aktivera även [adresslåset på adressändring.se](#), för att se till att ingen eftersänder din post utan din vetskap.

Så skyddar du dej mot ID-bedrägeri, forts

4) Håll din post för dig själv

Trots att vi inte längre får så mycket post i pappersform består de brev som fortfarande skickas i stor utsträckning av fakturor, räkningar och bankpapper. Dessa innehåller ofta ditt personnummer och ska därför inte ligga öppna för en ID-bedragare som råkar ha vägarna förbi. Sätt lås på din brevlåda och montera en säkerhetsbrevlåda om du bor i lägenhet så att inga kuvert kan plockas upp genom att sticka in handen genom inkastet. Du kan även [skaffa en digital brevlåda](#) för myndighetspost.

5) Skaffa abonnemang hos SSF:s Spärrtjänst

Stöldskyddsföreningens spärrtjänst är mycket lätt att använda: Du registrerar alla dina kort, abonnemang och ID-handlingar i en säker databas. Blir du sedan bestulen eller tappar något av det ringer du bara ett enda samtal, när som helst på dygnet, och alla kort, abonnemang och ID-handlingar du registrerat spärras. Det finns ingen gräns för hur många kort eller telefoner du kan spärra, vilket gör att hela din familj kan registrera sig på samma abonnemang och enkelt få samma hjälp bara ett samtal bort om olyckan skulle vara framme.

Drabbad? Var kan du få hjälp?

Drabbad? Var kan du få hjälp?

Brottsofferjouren. Medmänskligt o praktiskt stöd gratis.
Du kan vara anonym.

Många **hemförsäkringar** hjälper dig som är drabbad,
t.ex. Länsförsäkringar. Kontrollera redan nu vad som ingår
i din hemförsäkring.

Stöldskyddsföreningen. Skapa konto och betala för tjänsten.

Skydd vid ID-stöld

Om du drabbats – får du hjälp med bl.a.

- Kartlägga omfattningen av identitetsbedrägeriet
- Spärra ditt personnummer
- Bestrida felaktiga fakturor
- Ta bort felaktiga betalningsanmärkningar
- Överklaga beslut om du råkat ut för lagfartskapning, det vill säga om någon med hjälp av en förfalskad handling har beviljats äganderätt till din fastighet
- I vissa fall betalas kostnad för advokat. Självrisk 20% och begränsad ersättning.
- Ekonomisk förlust ersätts ej

ID-stöld. Behöver du hjälp?

Spärrtjänsten, SSF – skapa ett konto och betala för tjänsten.

- support vid ID-stöld
- hjälp med en bedrägerispärr
- hjälp med att spärra id-kort
- spärra obehörig adressändring samt
- bestrida orättmätiga pengakrav.

Spärrtjänsten, forts

Spärra allt med ett enda samtal, personlig service dygnet runt.

- Stöld eller förlust av betal- och kreditkort.
- Stöld eller förlust av ID-handling (gäller ej pass och nationellt ID kort)/ körkort.
- Spärr av mobilabonnemang.
- Vi hjälper dig med anmälan till polis och försäkringsbolag vid förlust av värdehandlingar.

Digitala brevlådor

Digitala brevlådor

DIGG, myndigheten för digital förvaltning

Ansvarar för infrastrukturen för säker digital post

Du kan göra inställningar efter dina behov

Du ansvarar för att du tar del av din post

Vilka finns?

- Min myndighetspost
- Kivra
- Billo

Min myndighetspost

- Har funnits i över 10 år
- Statens digitala brevlåda
- **Post enbart från myndigheter, kommuner och regioner**
- Skatteverket tillhandahåller driften
- Gratis. Logga in via konto på webben
- Kan tilldela andra rätten att hantera brevlådan
- Inga tilläggstjänster

Kivra

- Grundades 2011 (2015?)
- Logga in via konto eller app
- Krypterat innehåll för överföring och lagring
- Lagras i Sverige
- Gratis. 5,7 miljoner användare
- **Digital post från anslutna företag och myndigheter**

Kivra, tillägg

- Digitala kvitton från anslutna butiker och företag.
- Betala digitala fakturor.
- Kan dela brevlådan med andra, t ex anhörig eller för gemensamt hushåll.
- Kivra Plus. Lagra egna inskannade dokument.
- Kivra Plus. Gratis 6 mån därefter 20 kr/mån.
- Partnerskap med SEB lanserades den 22 jan 2024

Billo

- Startade hösten 2022.
- Logga in via konto eller app.
- Krypterat innehåll vid överföring.
- Den enda digitala brevlådan som är godkänd av både Digg och Finansförbundet.
- Skapa konto med BankID eller FrejaID+

Billo, tillägg

- Ger möjlighet att samla både **digital och fysisk post**.
- Möjlighet att lagra egenskannade dokument.
- Kan dela brevlådan med andra, t ex anhörig eller för gemensamt hushåll.
- "All post". Registrera en särskild postadress hos Skatteverket för att samla fysisk post i Billo, exkl vykort.
- "All post". Förnyelse av körkort komplicerad.
- "All post". Sortera kvitton, brev och fakturor.

Tjänsten "All post" kostar 29 kr/mån från 1 mars 2024

Vad händer när jag avlider?

- Den digitala posten stoppas
- All post till den avlidna personen skickas i stället som fysisk post
- Det sker automatiskt

Känner du någon i behov av hjälp?

Förebygg genom att prata om bedrägerier. Dela med dig av din kunskap och erfarenhet.

Visa hur man använder till exempel appar och digitala banktjänster.

Håll dig informerad om bedrägerier och var vaksam på nya metoder som kan påverka dig och dina närstående.

Hjälプ till att göra en polisanmälan om någon du känner blivit utsatt för bedrägeri.

2023-03-02 Kan vi känna oss säkra i den digitala åldern?

Paul Pintér från Stöldskyddsföreningen.

Lärorikt bildspel från tidigare tematräff Ventilen.

Du hittar bildspelet på vår webbplats under fliken "Tidigare Ventilenträffar".

Källor

- [DIGG för privatpersoner](#)
- [Min myndighetspost](#)
- [Kivra](#)
- [Billo](#)
- [Polisen. Identitetsintrång – polisanmälan](#)
- [Bli svårlurad](#)
- [7726](#)
- <https://svenskarnaochinternet.se/>
- [Internetstiftelsen internetkunskap](#)
- [Internetstiftelsen få hjälp direkt](#)
- [Bank-ID privat](#)
- [Skatteverket folkbokföring](#)
- [Stölskyddsföreningen dataintrång tips](#)
- [Länsförsäkringar hemförsäkring id-stöldSwedbank - bli svårlurad](#)
- [SeniorNet Tyresö](#)

Bra guider grupperade i rubriker!!

[Internetkunskap. Lurad på nätet - guider](#)